

Orientering af Socialudvalget om rapporten Socialpædagogik i botilbud for voksne med varig nedsat psykisk funktionsevne fra Danmarks Pædagogiske Universitet jf. bestilling på SUD-møde 30.09.09.

Baggrund

I efteråret 2006 henvendte FOA's (Fag og Arbejde) Pædagogiske Sektion sig til DPU med ønsket om en kortlægning af arbejdsvilkår og arbejdsmiljø for FOA-organiserede omsorgsmedhjælpere ansat i bo- og dagtilbud for voksne med psykisk eller fysisk handicap.

Det er der kommet fem publikationer ud af, hvoraf nærværende undersøgelse, 'Københavnundersøgelsen', er den ene. Undersøgelsen bygger på tre datakilder. Først og fremmest en omfattende kvantitativ spørgeskemaundersøgelse med deltagelse af 245 pædagoger og omsorgsmedhjælpere og 15 ledere ansat i bo- og dagtilbud i Københavns Kommune. Denne er suppleret med kvalitative feltstudier i et bo- og dagtilbud, og endelig er der foretaget gennemgang og analyse af rapporter og 'policy-papers' inden for området efter Servicelovens ikrafttræden i 1998.

Undersøgelsens hovedkonklusioner

Rapportens analyser bygger i upræget grad på medarbejdernes

Dato: 07-10-2009

Sagsnr.
2009-137269

Dokumentnr.
2009-597983

Sagsbehandler
Andreas S.W. Nielsen

MR Handicap og Psykiatri

Bernstorffsgade 17, 2 -
lok. 451
1592 København V

Telefon
3317

E-mail
XU30@sof.kk.dk

EAN nummer
5798009683038

www.kk.dk

vurdering af forskellige parametre og forhold. Hovedbudskabet er, at der generelt er en positiv indstilling blandt medarbejderne på kommunens botilbud. Den primære negative konklusion er, at tre fjerdedele af medarbejderne svarer negativt (lav eller meget lav) i en vurdering af beboernes ”indflydelse på, hvor de bor og hvem de bor sammen med”¹.

Dette svar må imidlertid betragtes som en undtagelse, når det handler om medarbejdernes vurdering af hvordan botilbuddet i det daglige løser udviklings- og omsorgsopgaver i relation til beboerne. Helhedsindtrykket er, at tre fjerdedele af svarene ligger i den ’positive ende’, mens en fjerdedel ligger i den ’negative ende’.

I forhold til medarbejdertilfredsheden tegner der sig et særdeles positivt billede.

Tabel 24. Tilfredshed med det nuværende arbejde?

Er du alt i alt tilfreds med dit nuværende arbejde?	Ja, i høj grad	Ja, i nogen grad	Nej, kun i mindre grad	Nej, slet Ikke
	Antal i %	Antal i %	Antal i %	Antal i %
Det daglige arbejde med beboerne/brugerne	63	30	6	1
Arbejdsbetingelserne	36	46	16	2

93 % er i høj eller nogen grad tilfreds med sit nuværende arbejde, og 82 % er i høj eller nogen grad tilfredse med arbejdsbetingelserne.

Hovedparten af medarbejderne finder ikke deres arbejde fysiske eller psykisk belastende. 73 % svarer nej til spørgsmålet ”Oplever du alt i alt dit arbejde som psykisk belastende?”, og 75 % svarer nej i forbindelse med fysisk belastende.

Dette betyder imidlertid ikke, at arbejdet ikke indeholder belastende elementer. Blandt psykiske belastninger fremhæves især mængden af arbejdsopgaver pr. dag samt egne høje krav til arbejdspræstation. I forhold til fysisk belastning nævnes lyde og megen støj, tunge løft samt for små arbejdslokaler.

Konflikter med beboerne eller opræk til konflikt samt urolige og voldsomme beboere opleves ligeledes af cirka halvdelen som psykisk belastende. En fjerdedel oplever i nogen eller høj grad ”at være udsat for vold” som en psykisk belastende del af arbejdet.

På den anden side manes der en del myter i jorden i undersøgelsen. 69 % oplever slet ikke eller kun i mindre grad, at den praktiske omsorg, kontakten til pårørende, spisesituationen, er problematisk.

¹ Alle tal og tabeller er taget fra rapporten *Socialpædagogik i botilbud for voksne med varig nedsat psykisk funktionsevne* af Søren Langager, Ole Robenhagen, Annemarie Højmark og Peter Allerup, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, Aarhus Universitet, 2009

En årsag hertil kan være, at 72 % helt eller delvist i det almindelige oplever, at have den nødvendige tid til den daglige omsorg, og 86 % finder, at der på bostedet tages tilstrækkeligt hensyn til beboernes individuelle livsrytmer og rutiner.

40 % af medarbejderne oplever, at de i det daglige arbejde stilles overfor etiske dilemmaer mellem forskellige pædagogiske hensyn – eksempelvis beboerens ønske om usund mad og den pædagogiske omsorgspligt. Hvis gruppen af delvist enige inddrages, er der her tale om 85 % af undersøgelsens respondenter. Det bør nævnes, at der er variation mellem pædagoger og omsorgsmedhjælpere på dette spørgsmål. Generelt oplever pædagogerne oftere at stå i et etisk dilemma.

På undersøgelsens spørgsmål om bostedets organisation og ledelse, finder flertallet af medarbejderne, at bosteder ledes professionelt, og 51% mener ikke, at der er for langt fra ”gulv til ledelse”.

Afslutningsvis kan det fremhæves, at medarbejderne ser det som bostedets to vigtigste opgaver, at ”*bidrage til borgernes individuelle udvikling med respekt for borgerens integritet*” samt at ”*træde til og yde den omsorg og pleje, borgeren vurderes at have behov for*”. To prioriteringer der er helt i tråd med servicelovens ’ånd’.

Konklusion og videre proces

Rapportens konklusioner er i overvejende grad positive. Det er imidlertid vigtigt at understrege, at dette efterretningsnotat ikke har medtaget alle undersøgelsens nuancer, overvejelser eller resultater. Der er tale om en kort opsummering af centrale pointer. For at drage størst mulig nytte af rapportens landvindinger, samt de øvrige fire rapporters ditto, har Socialforvaltningen således besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe med repræsentanter fra både centrale og lokale enheder. Arbejdsgruppens hovedopgave bliver at gennemgå denne undersøgelse samt forskningsprojektets yderligere fire rapporter, og sikre at vigtige konklusioner og erfaringer fra undersøgelseerne formidles til de relevante aktører i Socialforvaltningen.

Resultatet af arbejdsgruppens arbejde vil blive forelagt Socialudvalget i form af et nyt efterretningsnotat medio 2010.